

Dr. Babasaheb Ambedkar Open University
Term End Examination January – 2026

Course	: Certificate Course	Date	: 03/03/2026
Subject Code	: CEA-01	Time	: 11:30am to 01:00pm
Subject Name	: પૃથ્વી તથા પૃથ્વીનું વાતાવરણ	Duration	: 1.5 Hours
		Max. Marks	: 50

1. આકાશમાં વિશિષ્ટ પ્રકારના નયનરમ્ય શું હોય છે?
(A) ઉલ્કા (B) ગ્રહો (C) ઉપગ્રહો (D) તારાજૂથો
2. આપણા પૂર્વજોનો મૂળ ધંધો કયો હતો?
(A) ખેતી (B) સુથારીકામ (C) ધંધો (D) રક્ષા કરવી
3. આપણા પૂર્વજો એ ચંદ્ર અને સુર્યની ભ્રમણકક્ષાઓનો અંદાજ આવ્યા પછી સૂર્યના ખસવાના માર્ગનો અભ્યાસ કરીને તેનું નામ શું આપ્યું?
(A) 'સૌમ્યવૃત્ત' (B) 'કનકવૃત્ત' (C) 'ક્રાંતિવૃત્ત' (D) 'નયનવૃત્ત'
4. કયું વિજ્ઞાન ધર્મ અને રાજ્યથી મુક્ત હોવાને કારણે ઝડપી વિકસી શક્યું?
(A) જર્મનનું (B) ગ્રીકનું (C) ફ્રાંસનું (D) રોમનું
5. બ્રહ્માંડમાં કુલ તારાજૂથો કેટલા છે?
(A) 88 (B) 78 (C) 86 (D) 66
6. આપણા પૂર્વજો કોની યાદમાં તારાજૂથોના આકાર પ્રમાણે નામકરણ કરતા હતા ?
(A) વનસ્પતિઓની (B) ઈશ્વરની (C) રાજા-મહારાજાઓની (D) પૂર્વજોની
7. કોના રજૂ કરેલ ખગોળ વિજ્ઞાનના મંતવ્યો 18 મી સદી સુધી મનાતા આવ્યા હતા ?
(A) પ્લેટો (B) રૂસો (C) એરીસ્ટોટલ (D) આર્યભટ્ટ
8. કોણે પોતાના અથાગ પ્રયત્નો વડે સચોટ અવલોકનને આધારે આકાશદર્શન કઈ રીતે કરવું તેની વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિઓ સમાજની શીખવી?
(A) એરીસ્ટોટલ (B) ટાઈકોબ્રાહે (C) ટોલેમી (D) કેપ્લર
9. ખગોળ વિજ્ઞાનના પિતા સમાન કોણ હતા?
(A) ન્યૂટન (B) પ્લેટો (C) કેપ્લર (D) ગેલેલીઓ
10. વિલિયમ હર્ષલે તારા વિશ્વને શું નામ આપ્યું?
(A) ગ્રહો (B) ઉપગ્રહો (C) ગેલેક્સી (D) બ્રહ્માંડ
11. ગુજરાતી ભાષાના કયા કવિ એ દામોદર કુંડમાં સ્નાન કર્યું હતું?
(A) નરસિંહ મહેતા (B) પ્રેમાનંદ (C) અખા ભગત (D) રાજેન્દ્ર શાહ
12. ગુરુત્વાકર્ષણનો નિયમ કોણે આપ્યો?
(A) ટાઈકોબ્રાહે (B) આઈઝેક ન્યૂટન (C) ટોલેમી (D) પ્લેટો
13. ભારતમાં ચૈત્રાદિ માસગણના ક્યારે શરૂ થઈ હતી?
(A) ઈ.સ.પૂર્વે 1600 (B) ઈ.સ.પૂર્વે 2000 (C) ઈ.સ.પૂર્વે 1100 (D) ઈ.સ.પૂર્વે 1500
14. આર્યભટ્ટનો જન્મ કયાં થયો હતો?
(A) ઉત્તરપ્રદેશ (B) મહારાષ્ટ્ર (C) પટના (D) બિહાર
15. 'પંચાસિક્રાંતિકા' ગ્રંથનું સંપાદન કોણે કર્યું?
(A) આર્યભટ્ટ (B) ભાસ્કરાચાર્ય (C) વરાહમિહિર (D) બ્રહ્મગુપ્ત

16. બ્રહ્મગુપ્તે ખગોળશાસ્ત્રમાં કેટલા ગ્રંથ રચ્યા હતા?
 (A) ત્રણ (B) બે (C) ચાર (D) પાંચ
17. ભાસ્કરાચાર્ય કયા વર્ષમાં જન્મ્યા હતા?
 (A) ઈ.સ.1114 (B) ઈ.સ.1115 (C) ઈ.સ.1119 (D) ઈ.સ.1120
18. મંદાકિનીનો એકમ કયો છે?
 (A) તારો (B) ગ્રહ (C) સૂર્ય (D) ચંદ્ર
19. બ્રહ્માંડ ઓછામાં ઓછી એકસો અબજ શાનું બનેલું છે?
 (A) ઉલ્કાનું (B) તારાઓનું (C) મંદાકિનીનું (D) ગ્રહોનું
20. આર્યભટ્ટના સમકાલીન ખગોળવિદ કોણ હતા?
 (A) ભાસ્કરાચાર્ય (B) વારાહમિહિર (C) બ્રહ્મગુપ્ત (D) રાજા સવાઈ જયસિંહ
21. _____ ની રચના પોતે જ વિશ્વનું પરમ આશ્ચર્ય છે.
 (A) ચંદ્ર (B) સૂર્ય (C) બ્રહ્માંડ (D) મંદાકિની
22. સૂર્ય પૃથ્વી કરતા કેટલા ગણ વધારે ગુરુત્વાકર્ષણ બળ ધરાવે છે?
 (A) બાવીસ (B) પચીસ (C) ત્રેવીસ (D) અઠ્યાવીસ
23. ટેલિસ્કોપની શોધ ક્યારે થઈ?
 (A) 1930 (B) 1935 (C) 1940 (D) 1945
24. સૂર્યગ્રહમાળામાં અંતરની દ્રષ્ટીએ ત્રીજા સ્થાને કોણ છે?
 (A) બુધ (B) પૃથ્વી (C) શુક્ર (D) ગુરુ
25. મંદાકિનીના તેના આકારના આધારે કેટલા પ્રકાર પડે છે?
 (A) ત્રણ (B) ચાર (C) પાંચ (D) સાત
26. વાતાવરણમાંના ઓક્સિજનના ત્રણ પરમાણુના સંયોજનથી કયો વાયુ પેદા થવા લાગ્યો?
 (A) નાઈટ્રોજન (B) કાર્બનડાયોક્સાઈડ (C) ઓઝોન (D) કાર્બનમોનોક્સાઈડ
27. કેટલા વર્ષ પહેલાં બ્રહ્મ અણુ ફાટ્યું અને બ્રહ્માંડની શરૂઆત થઈ?
 (A) 20 અબજ (B) 30 અબજ (C) 35 અબજ (D) 40 અબજ
28. પર્યાવરણને મુખ્ય કેટલા ભાગમાં વહેંચવામાં આવ્યું છે?
 (A) ત્રણ (B) ચાર (C) પાંચ (D) બે
29. _____ આપણું પનોતું પારણું છે. જ્યારે પર્યાવરણ સુવાળું ખોયું છે!
 (A) સૃષ્ટી (B) જીવન (C) પૃથ્વી (D) બ્રહ્માંડ
30. ભવિષ્યની પેઢીને સમૃદ્ધ પર્યાવરણીય વારસો આપવા પર્યાવરણનો કોની સાથેનો પારસ્પરિક સંબંધ સ્પષ્ટ હોવો જોઈએ?
 (A) વન્યજીવો (B) માનવજીવન (C) વન્યસૃષ્ટી (D) સમગ્ર જીવસૃષ્ટી
31. “કુદરતે જે કંઈ સર્જ્યું છે એ ઉત્તમ છે.” પ્રસ્તુત વિધાન કોણે કહ્યું છે?
 (A) રૂસોએ (B) ગાંધીજી (C) પ્લેટો (D) એરીસ્ટોટલ
32. આપણી પૃથ્વીને સમગ્ર રીતે આવરી લેતા હવાના આવરણને શું કહે છે?
 (A) જલાવરણ (B) મૃદાવરણ (C) જીવાવરણ (D) વાતાવરણ
33. હવામાં કેટલા ટકા નાઈટ્રોજન વાયુ રહેલો છે?
 (A) 21 % (B) 78 % (C) 0.33 % (D) 19 %

34. ખડકો મુખ્યત્વે કેટલા પ્રકારના હોય છે?
 (A) ચાર (B) પાંચ (C) ત્રણ (D) બે
35. પૃથ્વીની નજીક હવાના વાતાવરણને શું કહે છે?
 (A) ટ્રોપોસ્ફિઅર (B) સ્ટ્રેટોસ્ફિઅર (C) આયનોસ્ફિઅર (D) એક્ઝોસ્ફિઅર
36. પૃથ્વીની આસપાસ હવાનું જે વાતાવરણ છે તે એકબીજા પર અસર કરતાં કેટલા સ્તરોમાં વિભાજિત છે?
 (A) ત્રણ (B) પાંચ (C) છ (D) ચાર
37. કયો વાયુ એ સુર્યમાંથી આવતા પારજાંબલી કિરણોને શોષી લઈને પૃથ્વી પરની જીવસૃષ્ટિનું રક્ષણ કરે છે?
 (A) ઓક્સિજન (B) ઓઝોન (C) નાઈટ્રોજન (D) કાર્બન મોનોક્સાઈડ
38. ક્લોરો-ફ્લ્યુરો-કાર્બન વાયુ એ ધરવપરાશના કયા સાધનમાં વપરાય છે?
 (A) ટેલિવિઝન (B) રાંધણગેસ (C) રેફ્રીજરેટર (D) ગેસ ગીઝર
39. સ્ટ્રેટોસ્ફિઅર એ કેટલા કી.મી. ની ઊંચાઈ સુધી વિસ્તરેલું હોય છે?
 (A) 70 કી.મી. (B) 80 કી.મી. (C) 60 કી.મી. (D) 50 કી.મી.
40. હવામાંનો કયો વાયુ વીજળી થાય ત્યારે પાણી સાથે ભળીને જમીનમાં જાય છે?
 (A) અંગારવાયુ (B) ઓક્સિજન (C) ઓઝોન (D) નાઈટ્રોજન
41. ધરતીના અંદરના ભાગે જે ઢાંકણ રૂપે જે સ્તર છે તેને શું કહે છે?
 (A) જલાવરણ (B) મૃદાવરણ (C) જૈવ આવરણ (D) વાતાવરણ
42. વિકિરણ, પવન, પાણી અને ઉષ્ણતામાનના ફેરફારોના કારણે તેમજ જૈવિક કે રાસાયણિક ક્રિયાઓના કારણે ખડકો તૂટે છે. આ ક્રિયાને શું કહે છે?
 (A) અપક્ષય (B) વિક્ષેપ (C) ક્ષય (D) અવરોધ
43. દરેક સજીવનો બંધારણીય એકમ કયો છે?
 (A) અન્નમય કોષ (B) પ્રાણમય કોષ (C) વાયુકોષ (D) સજીવકોષ
44. પર્યાવરણની વિભાવનાઓને સમજવા માટે શું સમજવું જરૂરી છે?
 (A) પર્યાવરણ વિજ્ઞાન (B) પરિસ્થિતિ વિજ્ઞાન
 (C) ખગોળ વિજ્ઞાન (D) વાતાવરણ વિજ્ઞાન
45. કુદરતમાં દરેક સજીવ તેની કઈ પસંદગીના આધારે નિશ્ચિત ક્રમમાં ગોઠવાયેલ છે?
 (A) ખોરાકની (B) રહેઠાણની (C) સલામતીની (D) સાહચર્યની
46. પરિસ્થિતિકીય પિરામિડના કેટલા પ્રકાર છે?
 (A) બે (B) ચાર (C) ત્રણ (D) પાંચ
47. ઇકોલોજી શબ્દ કઈ ભાષામાંથી પ્રાપ્ત થયો છે?
 (A) લેટિન (B) ગ્રીક (C) ફ્રેંચ (D) અંગ્રેજી
48. વાતાવરણમાં સામાન્ય રીતે કેટલા ટકા અંગારવાયુ રહેલો છે?
 (A) 21 % (B) 78 % (C) 0.66 % (D) 0.03 %
49. પ્રોટીનની રચનામાં કોની જરૂર પડે છે?
 (A) સલ્ફર (B) પોટેશિયમ (C) ફોસ્ફરસ (D) કાર્બન મોનોક્સાઈડ
50. પૃથ્વી ઉપરના પાણીનો કેટલા ટકાથી વધારે જથ્થો માનવીના ઉપયોગ માટે પ્રાપ્ય નથી?
 (A) 97 % (B) 90 % (C) 85 % (D) 80 %

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

‘જયોતિર્મય’ પરિસર, સરખેજ-ગાંધીનગર હાઈવે, છારોડી, અમદાવાદ-382481

સત્રાંત પરીક્ષા જાન્યુઆરી - 2026

નોંધણી નંબર :

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(સંપૂર્ણ નોંધણી નંબર લખવો)

પાઠ્યક્રમ : _____

અભ્યાસક્રમ (અવશ્ય લખવો) :

અભ્યાસ કેન્દ્રનો કોડ નં. _____

પરીક્ષાની તારીખ : _____

નોંધ : (1) વિદ્યાર્થીએ સાચા ઉત્તરની સામે પેનથી 'X' નિશાની કરવી.

(2) જે વિદ્યાર્થી પોતાનો સાચો નોંધણી નંબર નહીં દર્શાવે તેનું પરિણામ રદ થશે.

દા.ત. પ્રશ્ન: 1 ગાંધીજીનો જન્મ કયારે થયો હતો ?

(1) 5મી મે(2) 10મી જુલાઈ(3) 2જી ઓક્ટોબર(4) 8મી જૂન

પ્રશ્ન ક્રમાંક	1	2	3	4
1			X	

વિદ્યાર્થીએ બારકોડ સ્ટીકર

અહીં ચોટાડવું

પ્રશ્ન ક્રમાંક	A	B	C	D	પ્રશ્ન ક્રમાંક	A	B	C	D
1					26				
2					27				
3					28				
4					29				
5					30				
6					31				
7					32				
8					33				
9					34				
10					35				
11					36				
12					37				
13					38				
14					39				
15					40				
16					41				
17					42				
18					43				
19					44				
20					45				
21					46				
22					47				
23					48				
24					49				
25					50				

વિદ્યાર્થીની સહી _____

(મૂલ્યાંકન કાર્ય માટે)

ખંડ નિરીક્ષકની સહી _____

તપાસનારની સહી : _____

મોડરેટરની સહી : _____

કુલ આપેલ જવાબ : _____

તપાસનારનું નામ : _____

મોડરેટરનું નામ : _____

ખોટા જવાબ : _____

તારીખ : _____

તારીખ : _____

કુલ માર્ક્સ : _____